

عنوان مقاله:

بررسی پایداری منابع بوم شناختی با استفاده از شاخص جای پای بومشناسی: مورد ایران

محل انتشار:

مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، دوره 22، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

محمدحسین سرایی - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد، یزد، ایران*

عبدالحمید زارعی فرشاد - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد، یزد، ایران

خلاصه مقاله:

جاییای بومشناختی یک ابزار ارزیابی میزان ارتباط انسان با طبیعت است. این شاخص، کیفیت نیازهای یک گروه انسانی را که با مقدار مشخصی از سطح زمین و آب، به تولید منابع مصرفی و دفع مواد زائد حاصل از زندگی خود اقدام میکند، اندازهگیری مینماید. جای پای بوم شناختی، مقایسه جامعی از تقاضا و مقدار عرضه منابع طبیعی ارائه میدهد. در ارزیابیهای جاییای بومشناختی، جاییای بومشناختی واقعی یک منطقه (مانند: شهر، کشور و غیره) با جای پای بوم شناختی بالقوهای که برای پایداری آن منطقه مورد نیاز خواهد بود، سنجیده میشود. مدیریت منابع طبیعی به توانایی و سرعت تجدید آن منابع در راستای توسعه پایدار مربوط میشود. هم اکنون جاییای بومشناختی به عنوان یک شاخص توسعه پایدار به طور گسترده پذیرفته شده است. کشورها، شهرها یا سازمانها با سنجش مقدار جاییای بومشناسی شان میتوانند پایداری فعالیتهایشان را ارزیابی کنند. تاکنون تخمینهای بسیاری از مقدار جاییای بومشناختی در سطوح مختلف جهانی، ملی و منطقه‌ای ارائه شده است. کاهش جای پای بوم شناختی یک جمعیت یا سازمان اساسا به تغییر در رفتار افراد مربوط میشود. کاهش جای پای بوم شناختی یک شخص یا یک فعالیت ویژه، ممکن است به واسطه تغییر در مواردی، نظیر: منابعی که مصرف شده‌اند، چگونگی به وجود آمدن مواد زائد و نوع غذای مصرف شده باشد. چنین جای پایهای بومشناختی ناشی از اختلاف بین کشورها در مراحل مختلف توسعه اقتصادی و خصوصیات جغرافیایی مختلف آنها است. ما در این پژوهش به دنبال این هستیم تا منابع بومشناختی ایران را از انقلاب اسلامی تا سال ۱۳۸۰ بررسی کنیم. با بررسیهای و همچنین آمارهای ارائه شده، مشخص گردید که منابع اکولوژیک در ایران به صورت ناپایدار استفاده شده است.

کلمات کلیدی:

شاخص جاییای بومشناختی، توسعه پایدار، منابع بومشناختی، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1199912>

